RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Zienswijze conceptbegroting VGGM 2024

Zaak- & documentnr. : Z/23/109008 201614143
Portefeuillehouder : burgemeester Van Hout/ wethouder Derksen

Opsteller : Renzo Willemsen
Afdeling : Advies
Telefoonnr : (088) 695 30 00

Samenvatting
De gemeenteraad van Westervoort wordt in de gelegenheid gesteld om voor 7 juli 2023 een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2024 van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Daarnaast wordt uw raad uitgenodigd om een zienswijze uit te brengen over de voorgenomen bestemming over het resultaat over 2022.

Enkele ontwikkelingen leiden tot een structurele verhoging van de bijdrage aan de VGGM:
- De loon-/prijscompensatie (€ 4,6 miljoen over 2023, plus € 5,5 miljoen over 2024);
- Voor versterking van de GGD vraagt de VGGM € 2,1 miljoen incidenteel in 2024;
- Voor versterking van de bedrijfsvoering vraagt VGGM € 1 miljoen structureel.

Deze ontwikkelingen leiden tot een fors hogere bijdrage van Westervoort aan de VGGM: van € 1.191.000 naar € 1.419.000. Wij zien de verhoging van de bijdrage echter als onvermijdelijk en noodzakelijk. Wij stellen u voor in te stemmen met de resultaatbestemming en de verhogingen via de bijgaande conceptzienswijze.

Beslispunten

De gemeenteraad besluit om:
1) als zienswijze vast te stellen dat de gemeenteraad van Westervoort akkoord gaat met de bestemming van het VGGM-resultaat over 2022.
2) als zienswijze vast te stellen dat de gemeenteraad van Westervoort akkoord gaat met de conceptbegroting 2024 van de VGGM.

Aanleiding

Het dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling moet – op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen – de ontwerpbegroting voor een zienswijze aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aanbieden. De gemeenteraden kunnen hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen bij het dagelijks bestuur.

Planning

Gevraagd wordt om de zienswijze van de raad voor 7 juli 2023 toe te sturen aan het dagelijks bestuur van VGGM. Het dagelijks bestuur voegt de zienswijze toe aan de conceptbegroting en biedt het ter vaststelling aan in de vergadering van het algemeen bestuur op 13 september 2023. Daarna wordt de vastgestelde begroting ingediend bij de Minister van BZK.

Beoogd effect

Met de mogelijkheid van het geven van een zienswijze heeft de gemeenteraad de gelegenheid om invloed te blijven houden op de financiën, de taken en te behalen doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. Uiteraard houden we ook bestuurlijk en ambtelijk de vinger aan de pols bij de VGGM.

Argumenten

1.1 Het positieve resultaat over 2022 is €707.000
Het overschot wordt vooral veroorzaakt door openstaande vacatures en uitgestelde investeringen, projecten en vervangingen. Het gerealiseerde resultaat van € 707.112 in de jaarrekening staat ter beschikking van de gemeenten.
Het Dagelijks Bestuur (DB) geeft de gemeenten in overweging om het resultaat over 2022 te gebruiken om de effecten van de extra loon- prijscompensatie voor 2023 van € 4,6 miljoen te dempen. Hoewel het zuiverder is om het overschot terug te laten vloeien naar de gemeenten, zorgt het voorstel van het DB ervoor dat er niet onnodig geld wordt rondgepompt en dat administratieve lasten worden voorkomen.

2.1 De verhogingen van de bijdrage zijn onvermijdelijk en noodzakelijk
Van de totale stijging van de gemeentelijke bijdrage van € 14,2 miljoen komt € 10,1 miljoen (=71%) door de kosten van de loon-/prijscompensatie. De andere grote kostenstijgingen komen door de versterking van de GGD (€ 2,1 miljoen incidenteel) en de versterking van de bedrijfsvoering (€ 1,0 miljoen structureel).

De verhoging bij de GGD is in eerste instantie een incidentele verhoging voor 2024 om de ergste nood bij de jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de algemene gezondheidszorg (AGZ) aan te pakken c.q. de basis weer op orde te krijgen. Voor de begroting van 2025 en verder wordt onderzocht hoe de JGZ en AGZ toekomstbestendig kunnen worden gemaakt. Een takendiscussie maakt daar onderdeel van uit.

De bedrijfsvoering moet versterkt worden om de continuïteit van de reguliere dienstverlening te kunnen waarborgen. Voorlopig is de ambitie om toe te groeien naar de gemiddelde personele overhead voor veiligheidsregio's. Dit is een redelijk uitgangspunt. Daarvoor is onder de noemer Beter Bedrijfsvoeren – bovenop de vorig jaar toegekende 1,5 miljoen – een structurele verhoging van 4 miljoen euro nodig. Op advies van de controllers is gekozen voor een gefaseerde ingroei over 4 jaar met jaarlijkse evaluatiemomenten. Dat betekent een toename van de gemeentelijke bijdrage met 1 miljoen per jaar. Om de benodigde verbeteringen te bepalen stelt de directie voor om een programmaorganisatie een veranderplan op te laten stellen.

Kanttekeningen

2.1 In de komende jaren volgen waarschijnlijk meer verhogingen van de VGGM-bijdrage
De nu voorgestelde verhogingen kunnen een opmaat zijn naar meer verhogingen bij de VGGM. Er wordt namelijk nog gesproken over het definitieve ambitieniveau ten aanzien van de bedrijfsvoering, in 2025 volgt het tweede deel van de GGD-versterking en er hangt nog de herverdeling van de huisvestingslasten boven de markt. Bij deze ontwikkelingen zijn wij voorstander van een strakke financiële lijn en van terughoudendheid ten aanzien van structurele verhogingen. Wij rekenen er dan ook op dat er realistisch wordt gekeken naar de genoemde ontwikkelingen en dat toekomstige structurele verhogingen zo beperkt mogelijk zullen blijven.

Financiële paragraaf

De conceptbegroting 2024 zoals die ter consultatie is aangeboden, bevat voor Westervoort de volgende bedragen:

- Veiligheid-Brandweer: € 811.000 (2023: € 708.000)
- Bevolkingszorg: € 17.000 (2023: € 15.000)
- GGD: € 338.000 (2023: € 261.000)
- Jeugdgezondheidszorg: € 217.000 (2023: € 174.000)
- Rijksvaccinatieprogramma: € 37.000 (2023: € 33.000).

De totale bijdrage aan VGGM over 2024 komt uit op € 1.419.000 (2023: € 1.191.000).

De gevolgen van de loon-/prijscompensatie bij de VGGM over 2023 worden verwerkt in de Westervoortse voorjaarsnota. De verhogingen in 2024 nemen we eveneens op in de voorjaarsnota en de begroting.

Relatie met het herstelplan

In het Herstelplan is uitgegaan van een bijdrage aan Veiligheid-brandweer en Bevolkingszorg van € 806.000 in 2024. Dat wordt nu € 828.000. Een vergelijking met het Herstelplan is echter moeilijk te maken. In het Herstelplan was namelijk voor 2024 al rekening gehouden met de kostenstijging in verband met de herverdeling van de huisvestingslasten (geschat op € 100.000). Die herverdeling is echter uitgesteld. Daarnaast was bij het opstellen van het Herstelplan niet voorzien dat prijs- en loonstijgingen zo hoog zouden zijn als nu het geval is.

Participatie en communicatie

VGGM probeert gemeenteraden te betrekken bij haar belangrijkste ontwikkelingen. Over de conceptbegroting heeft VGGM enkele raadsbijeenkomsten georganiseerd in mei en juni.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een thema binnen de VGGM. De maatschappelijke aandacht voor duurzaamheid en de daarmee gepaard gaande ontwikkeling van milieuzones leidt ertoe dat ook VGGM nadenkt over een transitie naar een meer duurzame oplossing voor haar (personen)voertuigen. Op basis van het huidige budget en afschrijvingstermijnen is vervanging naar emissieloze personenwagens nog niet mogelijk. Op het moment van aanbesteden zal de VGGM onderzoeken of er gefaseerd kan worden overgegaan naar een duurzaam wagenpark.

Intergemeentelijke samenwerking

De gemeente Westervoort heeft samen met 14 andere gemeenten de taken op het gebied van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, publieke gezondheidszorg, ambulancezorg alsmede rampenbestrijding en crisisbeheersing ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM).

Bijlagen

201614225 – raadsbesluit
201614156 – brief met zienswijze
201614067 – aanbiedingsbrief VGGM

Westervoort, 19 juni 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort,

M. Sluiter MA secretaris	drs. A.J. van Hout burgemeester